

Ne kömür ne petrol ne de nükleer
Güneş, rüzgâr bize yeter!

Nükleer
santrale
hayır!

Başka bir
enerji
mümkün!

Küresel
ısınmayı
durduralım

HES'lere
hayır!

Sistemi
değiştir!

20-21 Eylül
iklim zirvesine
karşı zirve

Küresel Eylem Grubu - KEG

sosyalist işçi

www.sosyalistisci.org

DEVİRİMCİ ANTİKAPİTALİST HAFTALIK GAZETE

Sayı 496 ■ 2 Eylül 2014 ■ Fiyatı: 1 TL.

Yeni Türkiye YALANI

● AKP liderliğinin
“Yeni Türkiye”
vurgusu baştan sona
bir yalan

● Tek bir kişinin
halkoyuyla da olsa
cumhurbaşkanı
seçilmesiyle yeni bir
Türkiye kurulamaz

● Açlık sınırı 1.177 TL
ve milyonlarca insan
açlık sınırının altında
yaşıyor

● İşçilerin,
yoksulların, patronlar
tarafından ezildiği,
hükümetlerin
patronların çıkarlarını
temsil ettiği bir
Türkiye yeni değildir

Göçmenlere özgürlük

Türkiye'nin sınırlarında savaşlar ve iç savaşlar yaşandığı için, ciddi bir göçmen sorunu günlük politik mücadelenin en önemli konularından biri haline geliyor. Bir milyonu aşan Suriyeli göçmen sayısına 15 bini aşkın Ezidi'nin göçü eklendi.

Göçmenlik küresel bir dram

Esad rejiminin katliamlarından kaçanlara, yerini yurdunu terk etmek zorunda kalanlara İŞİD'in şiddetinden kaçmak zorunda kalan Ezidiler eklendi.

Her ülke göçmenler sorunuyla karşı karşıya. Her ülkede hükümetler, göçmenlerin varlığını iç politika malzemesi olarak kullanıyor. Her ülkede ırkçılar ve faşistler, sistemin yarattığı tüm sorunların sorumlusu olarak göçmenleri gösteriyor ve göçmenlere yönelik şiddet eylemleri örgütlemeye çalışıyor.

Ulusalçıların göçmen düşmanlığı

Türkiye'de bir farklılık var. Göçmenlere saldıran, göçmenleri dışlayanlar arasında Türkiye'de kendisini sol, demokratik muhalefet saflarında gören gruplar da var. Yüz binlerce Suriyeli göçmeni, sadece müslüman oldukları için AKP'li ilan eden ve göçmenlere karşı nefret söylemiyle örgütlenen, kamuoyu yaratmaya çalışan grupların arasında, solcular da var.

Bu solcuların ulusalçı olduğunu ve ulusalçı sosyalizmin tarihinin milliyetçilerle benzer politikaları uygulamanın tarihi olduğunu biliyoruz.

İster Suriyeli, ister Ezidi, ister Afrikalı, yaşadığı topraklardan şu ya da bu nedenle kaçmak zorunda kalan herkes başımızın tacıdır.

Bu ülkelerin yoksulları, Türkiye işçi sınıfının kardeşi, kader birliği yapması gereken parçasıdır.

Türkiye'ye göç eden insanlara sahip çıkmayan, göçmenlerin sorunlarını kendi sorunu olarak görmeyen bir işçi sınıfının patronlara karşı vereceği mücadeleleri kazanması mümkün değildir.

İşçi sendikaları mültecilerin tüm haklarının tanınması, yaşam koşullarının düzeltilmesi, çalışma yaşamına katılmalarının önünün açılması ve göçmenlere yönelik ırkçılığın mahkûm edilmesi için mücadele etmelidir.

AKP'yi yenmek için

Gezi direnişi günlerinden beri Erdoğan'ın çizdiği "darbeye karşı mücadele" çizgisi, Davutoğlu hükümetinin siyasî programının ilk maddesi olacak.

Uydurma olduğu her kullanıldığında bir kez daha netleşen "paralel yapı" da ilk kez hükümetin programında yer alacak.

Erdoğan'ın "darbe yapılıyor" iddiası Gezi direnişini karalamak, "paralel yapı"yı düşman ilan etmesi ise 17 Aralık'ta açığa çıkan yolsuzluk dosyalarının üstünü örtmek için üretilmişti.

Açık ki Davutoğlu bu çizgiyi devam ettirecek.

Bu çizginin temel sorunu, AKP politikalarına karşı çıkılmasını darbecilikle ya da paralel yapının hizmetine girmekle suçlama konforunu AKP liderliğinin eline vermesi.

Kürt hareketi, işçi hareketi, Somali madenci, parasız eğitim isteyen bir öğrenci, özgürlük isteyen bir sosyalist, ekosisteme zarar verilmesine karşı çıkan bir aktivist, hızla darbeye çanak tutmak ya da paralelin hizmetkârı olmakla suçlanıyor.

Bu, özgürlük alanlarının keyfi bir şekilde kısıtlanmaya çalışılması anlamına geliyor. Hükümet canı istediğinde grev yasaklayacak, 'ulusal çıkarlar için' diyerek yürüyüş ve miting yasaklayacak, darbeye hizmet ediyorsunuz diyerek yargıyı ve polisi harekete geçirebilecek.

Özgürlük alanlarının kısıtlanması eğilimiyle, Davutoğlu hükümetinin neoliberal politikaları hızla hayata geçirmesi eğilimi, önümüzdeki günlerin mücadele alanlarına da işaret ediyor: Tüm özgürlükleri savunan, işçi sınıfının çıkarları ve birliği için mücadele eden, çevresel yıkım politikalarına her yerde karşı çıkan kitle hareketlerini inşa etmek.

Bu mücadeleye hazır olmalıyız.

Davutoğlu'nun yolu belli: Neoliberalizm hükümeti

Tayyip Erdoğan'ın cumhurbaşkanı, Ahmet Davutoğlu'nun başbakan olduğu döneme, AKP'lilerin birbirlerine alttan alta mesajlar yolladığı, "yeniyetme" dediği, Bülent Arınç'ın Yalçın Akdoğan'a yanıt verdiği, Yeni Şafak gazetesinde "yeni Türkiye" tartışmalarının yaşandığı bir ortamda giriyoruz. "Ontolojik" sorunlar, "epistemolojik" problemler havada uçuşuyor.

Bütün bu entelektüel kaosun arkasında çıplak gerçekler var.

AKP'nin kongresinde Davutoğlu ve Erdoğan'ın birlikte fotoğrafının olduğu ve üzerinde "yolumuz yolunuz" yazan bir afiş yer aldı.

AKP "yeni" Türkiye'sinde hiçbir yenilik yok. Vahşi bir neoliberalizm var.

"Kalkınma"nın temel kaynağı olan kâr hırsı, iş güvenliğinin yokluğu ve şirketlerin kollanması, Türkiye'de 2014 yılının ilk yedi ayında 1102 işçinin ölümüyle sonuçlandı. Türkiye, iş cinayetlerinde zirveyi zorluyor.

Soma'da 301 madenci mezara gömülürken, Erdoğan ve çevresi halka tekme-tokat saldırdı, holding patronuyla el sıkıştı. AKP maden patronlarına ek ödemeler yaparken işçilerin ölümüyle ilgili dava 2015'e kaldı.

Erdoğan'ın yolu özelleştirme-

lerden, taşeronlaştırmadan ve Şişecam örneğinde gördüğümüz gibi grev hakkına ve sendikalaşmaya düşmanlıktan geçiyor. Kriz sonrası sanayinin canlandığı, kârlılığın arttığı, ekonominin büyüdüğü ancak emekçilerin bundan pay almadığı, ücretlerin düzelmediği bir Türkiye inşa ediliyor. "Paralel yapının darbesi"ne karşı mücadele adı altında yolsuzluk ve rüşvet düzeninin üstü örtülüyor.

AKP kâr hırsıyla her yeri talan ederken yeşil alanları yok ediyor, HES'lerden nükleer santrallere kirli enerji politikalarıyla doğayı ve canlı yaşamını tehdit ediyor.

Kadınların kahkasından

rahatsız olan, kürtaj başta olmak üzere birçok hakkına karşı çıkan hükümetin döneminde kadın cinayetleri tırmanıyor, katiller korunuyor.

AKP'nin döneminde üniversitelerde "malî esneklik" ve "rekabet" öne çıkıyor, darbe durumu YÖK vasıtasıyla hayata geçirilen "reform"larla yüksekokulün kamusal niteliği yok ediliyor.

Yeni dönemde Erdoğan-Davutoğlu ikilisine karşı bizim de yolumuz Soma işçilerinin, Şişecam grevinin, Gezi direnişinin yolu olacak, patronların hükümeti AKP'ye karşı tüm gücümüzle mücadele edeceğiz.

CHP tarzı muhalefet hüsrana mahkûm

Erdoğan'ın cumhurbaşkanı olarak TBMM'ye geldiği ilk Genel Kurul toplantısında, CHP Grup Başkanvekili Engin Altay, TBMM İç Tüzük kitapçığını fırsat olarak yanındaki vekillerle birlikte meclisi terk etti.

Yaşananlar daha önce Merve Kavakçı'nın meclisten kovulmasını, 2007 yılında "Başörtüsü Çankaya'ya çıkamaz" kampanyasının sonucunda TBMM'de çıkarılan 367 krizini anımsattı.

Cumhurbaşkanlığı törenleri veya benzeri sıkıcı devlet protokollerinin korunmasını veya TBMM'nin "saygınlığının" veya "huzurunun" devamını dert edecek değiliz. Bunlarla alakamız yok, ama CHP'nin yaptığı muhalefet tarzının da kazanma şansı yok.

CHP'nin sorunu, geleneğinin ve bugünkü hâlinin darbeci cumhurbaşkanlarıyla hiçbir sorunu yokken mesele muhafazakâr veya İslamcı bir isim olduğunda hırçınlaşmasında; muhalefeti somut özgürlük talepleri üzerinden değil, bazen seçim sonuçlarını bazen kadınların nasıl istiyorlarsa öyle

CHP Silivri'de

giyinme haklarını tanımama üzerinden inşa etmeye çalışmasında.

Çözüm sürecinin rafa kaldırılması için imza toplayan vekillere sahip, faşist MHP ile ittifak kuran CHP muhalefetin ana

odağı olarak algılanmaya devam ettiği sürece AKP'ye mahkûm olacağız. Erdoğan'ı sıkıştırma potansiyeline sahip bir özgürlükçü siyasî hat ise doğal olarak CHP'yi de devre dışı bırakacak.

Bu sayıda katkıda bulunanlar:

Atilla Dirim, Çağla Ofas, Faruk Sevim, Gül Dönmez, Kürşat Güngör Sağlam, Meltem Oral, Ozan Ekin Gökşin, Ozan Tekin, Özden Dönmez, Roni Margulies, Şenol Karakaş, Volkan Akyıldırım.

Gazze'de kalıcı ateşkes

İsrail'in Gazze'ye yönelik 7 Temmuz'da başlattığı saldırı, 51 gün sonra tarafların anlaşmasıyla son buldu. Mısır'ın taraflara sunduğu iki aşamalı plana göre, acil olarak; Hamas ve Filistinli grupların İsrail'e roket ve havan topu atışını hemen durdurması, İsrail'in her türlü saldırılarının tamamen durdurulması, tüm sınır kapılarının açılması, Gazze'ye insani yardımların girmesine izin verilmesi, Gazze'nin sınırlarının kontrolü Hamas'tan alınıp, Filistin uzlaşma hükümetine verilmesi, Gazze'yi yeniden inşa etmek için yardım ve para girişine izin verilmesi, balıkçılık yapabilmek için İsrail'in Gazze karasularında uyguladığı ablukanın 6 milden başlayarak daha sonra yavaş yavaş genişletilmesi, elektrik sorununun çözülmesi planlanıyor.

Ateşkesin yürürlüğe girmesinden bir ay sonra ise, İsraili üç gencin öldürülmesinin ardından İsrail tarafından tutuklanan Hamas üyelerinin serbest bırakılması, Filistinli mahkûmların durumlarının yeniden görüşülmesi, Gazze Havaalanı'nın yeniden inşa edilmesi ve aktif hale getirilmesi, Gazze'de ticaret için bir liman kurulması, bir yıldır maaş alamayan 40 bin Filistinli polis ve hükümet çalışanının ücretlerinin ödenbilmesi için, dondurulan hesapların yeniden aktif hale getirilmesini müzakere edilecek.

İsrail boyun eğdi

Kalıcı ateşkesi iki taraf da zafer olarak nitelendiriyor. İsrail Başbakan Netanyahu'nun, "Hamas

liman, havalimanı, mahkûmların serbest bırakılması ve Filistinli memurların maaşlarının ödenmesi yönündeki isteklerinin hiçbirini elde edemedi. Buna karşılık askeri ve diplomatik olarak büyük zarar gördü" sözlerini, Hamas sözcüsü Sami Ebu Zuhri yaptığı yazılı açıklamada "Netanyahu'nun, direnişin isteklerini elde edemediği yönündeki açıklaması, saçma ve anlaşmanın maddeleriyle çelişiyor. Netanyahu'nun açıklamaları, uğradıkları hezimet, direnişin kahramanlığı ve İsraililerin hayatını felç eden gücünü örtbas etme adına yapılan umutsuz bir girişim" diye cevapladı.

İsrail gerçekleştirdiği saldırılarda 2 bin 145 Filistinli'nin ölümüne sebep oldu, 11 bin 100 kişi yaralandı. 51 gün süren çatışmada ölen İsraili sayısı ise 69.

NATO Zirvesi: Aynı sorunlar, aynı zenginler

4-5 Eylül günlerinde savaş örgütü NATO'nun Galler'de yapacağı zirveye Erdoğan'ın da katılacağı ve Erdoğan-Obama ikilisinin görüşme yapacağı duyuruldu. Zirve'de Ukrayna, Afganistan ve Ortadoğu'da NATO'nun askeri hegemonyasının daha da güçlendirilmesinin ve askeri harcamalara daha fazla bütçe ayrılmasının planlandığı biliniyor.

İkili görüşmenin ana konusuysa IŞİD'e aktılan Sunni desteğin kesilmesi ve sınırları IŞİD'in kontrolündeki petrol ihracatına kapatmak.

Galler zirvesinde NATO, Ukrayna krizinden doğacak olası bir savaş için Baltık ülkelerindeki hava ve kara varlı-

ğını açıklamayı ve müttefiklerin birbirlerine olan "bağlılıklarını" teyit edeceklerini duyurdu.

ABD'nin Irak işgalinin ürünü olan IŞİD'e karşıysa müttefiki Türkiye'ye her türlü yardımı yapacaklarını bildirdi ve militarist duyguları kabartarak, yapılacak her saldırıda Türkiye'nin yanında olacağını duyurdu.

Oysaki NATO'nun hiçbir saldırısı şimdiye kadar barışı, demokrasiyi ve "istikrarı" getirmedi. Hiçbir saldırı dünyadaki herhangi bir sorunu çözmedi ve tekrar başa dönülerek direniş hareketleri yarattı.

Kendilerini dünyanın efendileri zannedenlerin oluşturduğu NATO'nun yaptı-

ğı, dünya pazarında daha fazla söz sahibi olmak ve pazarı kendi müttefikleri arasında bölüştürmektir.

NATO'nun yaptığı; sosyal haklar, ücretler ve insani tüm haklardan kısıntıya giderek toplu imha silahlarıyla birlikte askeri harcamalar yapmak, dünyada militarizmi ve savaş kültürünü yaymaktır.

Türkiye'nin bu insanlık suçuna ortak olmaması ve hızlıca bu savaş örgütünden ayrılması gerekir.

Bunun için tüm NATO üslerinin kapatılması, savaşa ve silahlara ayrılan bütçenin eğitim, sağlık, barınma ve insanca bir yaşama aktarılması hızlıca gerçekleştirilmelidir.

Ukrayna'da savaş rüzgarları

Geçtiğimiz hafta içinde Ukrayna'daki gelişmeler, Batı yanlısı hükümete bağlı güçler ve Rusya'ya bağlı silahlı muhalifler arasındaki gerilimin tırmanması yönünde oldu. ABD ve AB bloğu, Putin yönetimini işgalle ve muhaliflere silah yollamakla suçluyor. Rusya ise Kiev yönetiminin Rusça konuşan halkın haklarını çiğnediğini söylüyor, ayrılıkların eylemlerini 'haklarını savunan insanların doğal tepkileri' olarak görüyor. Nisan ayından bu yana süren çatışmalarda toplamda 2600 kişi öldü.

AB ülkeleri liderleri, Rusya'ya Ukrayna'daki geri çekilmesi için bir hafta süre tanıdı, aksi durumda yeni yaptırımların uygulanacağını açıkladı. Putin ise buna yanıt olarak doğu Ukrayna'da "devlet olma durumunu" tartışmak için görüşmeler yapma çağrısında bulundu.

ABD, Soğuk Savaş'ın bitiminden beri, NATO ara-

cılığıyla Batı'nın etkisini doğu Avrupa ve Avrasya yönünde artırmak istiyor. Rusya ile ABD önceki yıllarda Gürcistan üzerindeki gerilimle savaşın eşiğine gelmişti. İki ülkenin başını çektiği bloklar arasında Ukrayna'nın yanı sıra Ortadoğu'da da bir gerilim var.

Özellikle Suriye'de ABD yönetimi -birçok çelişkiyle birlikte- Esad'a karşı bir pozisyon alırken, Putin ise bizzat Baas diktatörünün ayakta kalmasına yardım eden kaynakları sağlıyor.

Kapitalizm savaşı yapamıyor Kendi içlerindeki çelişkilerle birlikte, bu iki büyük güç uluslararası kapitalizmin çıkarları doğrultusunda uzlaşıp birlikte de davranabiliyor. Mısır'daki darbeye iki tarafın da verdiği destek bunun en somut göstergesiydi.

Rusya, Soğuk Savaş'ın bitimine kıyasla daha

Emperyalizm milyonları savaşa sürüklüyor

güçlü durumda. Batı emperyalizmi ise Afganistan ve Irak işgallerini politik olarak kaybetti. Suriye'deki kanlı iç savaş, Irak'a ABD müdahalesi tehlikesi ve Ukrayna'daki kriz birlikte düşünüldüğünde, bu iki farklı blokun emperyalist hedefleri, dünyanın birçok yerinde milyonlarca kişinin savaşa sürülmesi anlamına gelebilir.

AKP'nin yeni Türkiye patronlarından ya

AKP'nin iktidar olduğu 2002 yılından bugüne kadar demokrasi ve özgürlükler mücadelesinde işçi sınıfının lehine olan birçok kazanım elde edildi.

Kendisine yönelik bir askeri darbe tehlikesiyle cebelleşen AKP, bu süreçte toplumdaki birçok demokratik talebi darbe tehlikesinden kurtulmak adına kabul etmek zorunda kaldı.

Askeri vesayet geriletilmesi, başörtüsü yasağının kalkması, Kürt sorununda çözüm müzakerelerinin başlaması son 12 yılın önemli kazanımlarıdır.

Geçen yıl Ermeni soykırımının yıldönümü olan 24 Nisan'da, devletin inkârcı tezlerini tekrar ediyor olmasına rağmen, Başbakanlık adına bir taziye mesajının yayınlanması

olması yüz yıllık devlet geleneğinde önemli bir adımdır. Bütün bu kazanımlar sokaktaki mücadelenin hükümete ve devlete geri adım atılabileceğinin kanıtıdır.

Peki Cumhurbaşkanı'nın halk oyuyla seçilmesi Türkiye için yeni bir sayfa mı açtı?

Erdoğan'ın Cumhurbaşkanlığı, Davutoğlu'nun Başbakanlığı bundan sonra hiçbir şeyin eskisi gibi olmayacağı bir milat mı?

AKP'nin 'yeni Türkiye' söylemi elbette gerçekçi değil. İktidar partisindeki birkaç politikacının devlet kademesinde yükselmiş olması parti politikasının değiştiği anlamına gelmiyor.

AKP hâlâ neoliberal bir parti, Erdoğan hâlâ patronların sözcüsü.

Doğayı sömüren enerji politikaları

AKP'nin övündüğü 'çılgın projeler' doğayı talan eden, ondan fazla nükleer santral ve yaklaşık iki bin HES inşaatı. Her akarsuya HES kurmayı hedefleyen AKP'nin enerji politikası petrol ve enerji şirketlerinin daha fazla kâr elde etmesini sağlayan fosil yakıt-

lara dayanıyor. Yolsuzluk ve rüşvet çarkından iyi tanıdığımız Erdoğan Bayraktar "Haklısınız, HES'lerle ufak dereleri mahvediyoruz" diyerek bizi nükleere ikna etmeye çalışıyor. 2010'da özelleştirilen TEDAŞ'ı satın alan şirketlerin başındaysa ise AKP'ye

darbe yapmak isteyen generallerin dostu Çukurova Holding var. 301 işçinin katili Soma Holding'in enerji sektöründe son 7 yılda kazandığı ihalelerin değeri 70 milyar TL, enerji politikasının yoksullara göre değil patronlara göre belirlendiğini gösteriyor.

AKP'yle büyüyen sektörler

AKP iktidarında inşaat ve enerji sektörleri 'altın çağ' yaşadı. Türkiye'deki en büyük ilk on şirketten altısı petrol ve elektrik şirketi. En hızlı büyüyen ilk on şirket de ağırlıklı olarak enerji sektöründen. Son on yılda palazlanan inşaat sektörü AKP'nin yasal düzenlemelerine çok şey borçlu. Limak, Cengiz, Mapa, Kalyon, Kolin gibi holdingler HES ve baraj ihalelerinin yanı sıra BEDAŞ'ın özelleştirme ihalesini de aldılar. Aynı holding grubu 22 milyar 152 avro luk teklifle İstanbul 3.

Havalimanı ihalesini aldı. Projeyi Ziraat ve Halkbank gibi kamu bankaları fonlayacak. Yani kamu kaynakları özel sermayeye aktarılıyor. Yabancı ülkelerde şirketlerin tanıtımlarını üstlenen hükümet sermayenin Rusya gibi yeni pazarlara yayılmasını kolaylaştırıyor. ENKA İnşaat bu sayede dünyadaki en büyük 250 müteahhitlik firması listesinde bir yılda 79'dan 52. sıraya yükseldi.

AKP neoliberal bir sermaye partisidir

Özelleştirmeler, kredi alımının kolaylaştırılması, yeni yatırım alanlarının geliştirilmesi gibi işçilere karşı patronlardan yana, neoliberal politikaları iktidar olduğu yıllar boyunca uyguladı. AKP hükümetinin patronların çıkarlarını savunduğunun en önemli kanıtı Soma.

Taşeron sistemi ve denetimsizlik 301 işçinin hayatına mal olurken AKP Soma Holding yöneticilerini korudu. Meclis komisyonunda işçilerin hayatını kurtaracak 'yaşam odalarının' zorunlu olması AKP'li vekiller tarafından reddedilirken maden patronlarına 250 milyon TL ek ödeme yapılması için Bakanlar Kurulu'na yetki verildi. Bu parayla Soma'daki işçilerin hayatını kurtaracak 20 yaşam odasından 500 tane yapılabilirdi. Çalışma saatlerinin düşürülmesi, 6 maaş ikramiye gibi sözler verildi ama tutulmadı.

Erdoğan tam bir çevre katliamcısı

AKP iktidarı boyunca büyüyen inşaat ve enerji sektörleri aynı zamanda çevresel yıkıma neden oldu. Son on yılda Kayseri büyüklüğünde ormanlık arazi, Marmara denizi büyüklüğünde sulak alan yok edildi. Türkiye gezegeni yok eden karbon salınımını en hızla arttıran ülke. 2002-2012 yılları arasında karbon salınımı yüzde 58 arttı. Kamu kuruluşu olan Hamidiye Su 42 ülkeye ihracat yapıp kâr elde ederken İstanbul susuzlukla boğuşuyor. Korunması gereken ama özelleştirilen kıyılar inşaata açılıyor. 3. Havalimanı projesi için 2,5 milyon ağaç kesilecek, 70 tane göl ve gölet kurutulacak. AKP döneminde geçirilen 2B yasasıyla 410 bin hektarlık ormanın satışa çıkması sağlandı. AKP'nin çevre politikaları havamızın, suyumuzun, biyoçeşitliliğin karşısındaki en önemli tehlike.

rkkiyesi de na

Zengin - fakir uçurumu

Son 12 yıldır asgari ücret hala açlık sınırının altında kalırken zenginler daha da zengin oldu. Milyarder sayısı son 10 yılda 3'ten 43'e yükseldi. 'Yeni milyarlar' çoğunlukla maden ve enerji sektöründen. Son yedi yılda 1 milyar liranın üzerinde satış geliri olan şirket sayısı 2,5 kat arttı. 10 milyar liranın üzerinde satış geliri olan şirket sayısı 2010'da yediyken şimdi bu rakam 14'e yükseldi. Türkiye'nin en büyük şirketi Tüpraş'ı bünyesinde barındıran Koç Holding AKP'nin ilk iktidar olduğu 2002 yılından itibaren kendinden sonra gelen rakiplerine fark atacak büyüklüğe ulaştı.

Kentleri talan eden hükümetler

AKP'nin neoliberal yıkımının bir diğer örneği kentsel dönüşüm. 2002-2008 yılları arasında TOKİ'nin faaliyet alanlarını genişleten ve kaynaklarını arttıran 14 tane yasal düzenleme yapıldı. Bu düzenlemeler sayesinde TOKİ konut inşaatında neredeyse tek yetkili kurum haline getirildi. Kentsel dönüşüm projeleri sonucunda Sulukule'de olduğu gibi yoksullar kent merkezinin dışına sürülüyor. 2014 yılının ilk altı ayında 165 tane 'acele kamulaştırma' kararı alındı. 37 şehirde 106 alan 'riskli' ilan edilerek 6,5 milyon binanın yıkıma sürüklendi. Koca bir şantiyeye dönüşen İstanbul gibi kentlerde yoksulların payına düşense sürgün ve artan kiralardır.

Yolsuzluk hükümeti

2002 yılında 'yolsuzluğa, yoksulluğa, yasaklara' karşı mücadele vaadiyle iktidara gelen AKP'nin '3 Y' ile ne kadar savaştığı hepimizin de bireysel hak ve özgürlüklere saldıran söylemler yasaklara dönüştü. 'Alo Fatih' müdahaleleriyle medyada kimin çalışıp kimin çalışmayacağı Başbakan tarafından belirlendi. Twitter, Youtube gibi internet yasakları, kürtaji yasaklama girişimi son 10 yılda AKP'nin 'yasaklar' konusundaki görüşünü özetliyor. Şehir meydanları politik gösterilere, emekçilere kapatıldı. En temel demokratik haklarımızdan olan eylem özgürlüğü AKP tarafından budanmaya çalışıldı. 2010 referandumunda kazanılan reformlar AKP'nin yolsuzluğunu örtmek için, Ergenekoncularla yaptığı uzlaşmanın sonucunda geri alınmaya çalışıldı. HSYK'nın yapısının değiştirilmesiyle ilgili 'demokratikleştirdik ama hata yaptık' deme cüreti

gösteren Erdoğan'ın politikası 'yolsuzluk için yasaklamak' oldu. 17 Aralık'ta başlayan süreçte AKP'li bakanların rüşvet ve rant 'dayanışması' partinin en büyük iddiası olan yolsuzluğa karşı mücadele efsanesini çökertti. 10 milyarlık rüşveti beğenmeyip oğlu Bilal'e 'parayı alma, kucağımıza düşecekler' diyen Erdoğan hırsızlığın merkezinde. AKP'li milletvekilleri Erdoğan Bayraktar, Egemen Bağış, Muammer Güler, Zafer Çağlayan'ın kendilerine oy veren yoksulların değil baraj, HES, AVM ihaleleri için rüşvet aldıkları şirketlerin vekilleri oldukları kanıtlandı.

Hırsızlığını AK'lamaya çalışan iktidar Hrant Dink'in, Rahip Santoro'nun, Malatya'daki beş hristiyanın katili, darbe planlarının mimarı Ergenekoncularla anlaşta. Erdoğan için Hrant'ın katillerinden hesap sorulması 'namus borcuyken' yedi yılın ardından cinayet 'kişisel bir suç' dönüştü.

Ayrımcı kadın politikaları

Özellikle Erdoğan ve Arınç kadınlardan epey muzdarip. Bülent Arınç kadınların kahkaha atmasından hoşlanmaz. Erdoğan öpüşen sevgililerden. Kadın cinayetleri son yedi yılda yüzde 1400 arttı. Katiller korunmaya devam etti. Erdoğan her fırsatta kadın erkek eşitliğine inanmadığını söyledi. AKP'nin dilinden düşürmediği genel ahlak çerçevesinde kadınların bedeni, kırmızı rujları, evli olmayışı daima bir müdahale alanı oldu. 'Her kürtaj bir Uludere'dir' diyen Erdoğan devletin kendi vatandaşını bombalamasının hesabını vermek yerine kürtaj hakkına gözünü dikti. Devlet hastanelerinde kürtaj ve sezaryen doğum fiilen yasak hâle geldi. Doğum kontrol haplarının alımı zorlaştırıldı.

haftanın yorumu

AKP "devrimi" ve karşı devrimciler

Halil Berktaş, Amerika'da yaşayan eski bir lise arkadaşından söz ediyor. Özelliklerini şöyle sıralıyor: "AKP'yi kapkara görme ve baş düşman olarak alma; dolayısıyla gerek hükümet, gerek tabanı (yani dindar, İslâmî kesim), gerekse onu destekleyen veya desteklediği düşünülenler hakkında olabilecek en kötü, en uydurma şeylere inanma; anlamama ve hattâ anlamama çalışmama."

Benim de çok sayıda bu tür eski arkadaşım ve sınıf arkadaşım var.

Berktaş'la aynı yaşta olmadığımızı, aynı mahallede büyümediğimize, aynı okula gitmediğimize göre, aynı tür eski arkadaşlarımız olmasının açıklaması başka. Bu eski arkadaşların (ve Berktaş'la benim) ortak yanımız sınıfsal.

İyi (ve/veya yabancı) okullara gitmiş, Batılı bir yaşam tarzı olan, büyük şehirlerin mutena semtlerinde yaşayan, "yurdum insanı" diye hayalî bir varlıkla sürekli dalga geçen orta sınıf / üst orta sınıf.

Bu arkadaşlardan gelen ("onların da başka yerlerden alıp, benimseyip çoğaltarak aktardığı") bir mail yağmurdan söz ediyor Berktaş:

"Artık hiçbir öğretim üyesi hiçbir konuda konuşamayacak, yazamayacak. İnternet tamamen susturulmuş. E-mail almak ve yollamak suç. Basın özgürlüğünün zerresi kalmadı. Ekonomi ha çöktü, ha çökecek. İslâmî terörün ardında da bu hükümet var. AKP, El Kaide'yi ve diğer cihadist örgütleri bile finanse etmekte. Halk neredeyse toptan muhalif. Erdoğan'ın sonu çok yakın."

Bu mailleri atanlar bir yandan bunlara inanırken, bir yandan da yerel seçimlerde, cumhurbaşkanlığı seçimlerinde (ve 2002'den beri tüm seçimlerde) AKP'nin hezimetle uğramak üzere olduğuna inanıyor, Berktaş'ın sözleriyle, "AKP kendi yaptırdığı ankette tepetaklak" masalına kapılıveriyor.

Ne dünyayı, ne Türkiye'yi anlayabilen, Erdoğan düşmanlığı dışında siyasetle ilgilenmeyen, çareyi bayrağa, Atatürk'e, askere, darbeye sarılmakta bulan tüm eski arkadaş ve sınıfdaşlarımla ilişkimi çoktan kestiğim için,

bu mailleri bana doğrudan atıyorlar, dolaylı yollarla görüyorum. Ve Berktaş gibi benim de tüylerim diken diken oluyor. Üstelik, bu saçmalıklar "solculuk" adına yapılıncı büsbütün kaktüs gibi oluyorum.

"Yeni" ve "büyük"

Amma ve lakin...

Bu heriflerle mücadele etmenin yolu heriflerin düşmanını göklere çıkarmak mıdır?

Bu heriflerin mağara adamlığı, Erdoğan'ın mükemmelliğini mi kanıtlar?

Bu heriflerin 1923-1938 arasında sıkışıp kalmış olması bugün "yeni" Türkiye'de yaşadığımızı mı gösterir? Sanmıyorum.

Türkiye'nin bugün "yeni" ve "büyük" olduğunu, en iddialı, en kapsamlı, en ısrarlı şekilde anlatanlar, ilginçtir, AKP kurmayları ve teorisyenleri değil, başka bir ekip. Berktaş, Yıldırım Oğur, Markar Esayan, Melih Altınok, Etyen Mahçupyan, Kurtuluş Tayız gibi, bağımsız görünen, "tarafsız aydın" olarak AKP'nin tüm politikalarının haklılığını vurgulayan, hükümete yapılan tüm eleştirileri "akıl sesi" olarak bertaraf eden bir ekip.

Mesela, AKP'nin yaptıklarını "kürtlerle Sünni Müslümanların yaptığı bir devrim" olarak nitelemek, on beş yıldır yaşananları "sessiz devrim" olarak tanımlamak AKP'lilerin aklına bile gelmezken (bizzat "devrim" kavramı bile onlara yabancı ve rahatsız edici gelir çünkü), bu ekibin hemen aklına geliverdi.

Başını AKP'nin çektiği süreç "devrim" ise, AKP'nin yarattığı şey "yeni" ise, demek ki AKP'yi eleştiren herkes eskiden yana, yaptıklarını beğenmeyen herkes karşı devrimci!

Mesela, demokrasiden ödün vermek istemeyen, polisinsin insan öldürmesine karşı çıkan, doğayı sınırsız bir santral istilasından korumak isteyen herkes "büyük Türkiye"nin önünde duruyor, devrime karşı direniyor!

Ne garip! Bizzat Erdoğan bile Berktaş, Oğur, Esayan, Altınok, Mahçupyan, Tayız kadar iddialı değil bu konuda!

Roni Margulies

Anti-Capitalista

Antikapitalist bir sol için temeller

Ermeni soykırımını tanınsın

Fransız Devrimi'nden sonra yayılan milliyetçi fikirler Osmanlı toplumunda da yankısını bulmuş, sınıflar arasında değişen ve yeni ortaya çıkan ilişkiler Osmanlı'da kendisini millet-i hakime olarak örgütlemiş olan Sünni/Müslüman kesimin aleyhine gelişmeye başlamıştı. Sivil ve askerî bürokrasiyi bir bütün olarak elinde tutan bu sınıf, ayrıcalıklarını yitirmek için, kendi denetiminde bir burjuvaziye ihtiyaç duyuyordu. Ülkede yeni gelişmekte olan sanayinin yanı sıra, orta ve küçük ölçekli işletmeler ile ticaretin neredeyse tamamı Hıristiyanların elindeydi.

Jön Türk devrimiyle 1908'de Hıristiyanlarla ittifak halinde sermayenin önündeki feodal engelleri ortadan kaldıran sivil-askerî bürokrasi, bu kez kendisine bağlı Sünni/Müslüman/Türk burjuvaziyi yaratmak üzere harekete geçti. Hıristiyanların elindeki servetin Müslümanlara aktarılması için yapılan plan, Anadolu Hıristiyanlığının tamamen ortadan kaldırılmasını öngörüyordu. Bu bağlamda, Ermeni soykırımı bağımsız olarak değil, Rum, Pontus, Asuri, Süryani soykırımlarıyla birlikte değerlendirilmelidir.

Sünni/Müslüman/Türk sivil-askerî bürokrasinin temsilcisi olan İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin yöneticilerinden Kara Kemal, "Avrupa'da Hükümetler ya işçiye ya da burjuva tabakalarına dayanır. Güç anlarında güvenecekleri toplumsal desteğe sahiptirler. Biz hangi sınıfa dayanacağız... Böyle güçlü bir sınıf Türkiye'de var mı? Bulunmadığına göre biz neden yaratmayalım" der, gayrimüslimlerin elinde bulunan sermayenin Müslümanlara aktarılması gerektiğini işaret eder.

Türkçülüğün ideologu Ziya Gökalp ise "Eğer Türkler kendi içlerinden Avrupa sermayesinden de istifade ederek bir 'sermayedar burjuva sınıfı' çıkarmayacak olursa, yalnız asker, memur ve köylüden güç alan Osmanlı-Türk topluluğu çağdaş bir devlete dönüşemezdi. Osmanlı Devleti'ni ancak Türk burjuvazisinin doğuşu kurtarabilirdi" diyordu.

Anadolu Hıristiyanlığının ortadan kaldırılması

İttihat ve Terakki, bir Sünni/Müslüman/Türk burjuvazi yaratmak için harekete geçti. İlk adım olarak, Ege sahillerinde yaşayan Rumlar iç kesimlere tehcir edildi, ya da baskı ve şiddet uygulamalarıyla Yunanistan'a kaçırıldı.

İstanbul'da 24 Nisan 1915'te Ermeni aydınlar, milletvekilleri, işadamları, sanatçıları, kanaat önderleri tutuklanmaya başlandı. Ardından, özel olarak katillerden oluşturulan Teşkilat-ı Mahsusa birlikleri

Anadolu'nun dört bir yanında Ermenileri Suriye'nin insan yaşaması mümkün olmayan çöllerine doğru göç ettirmeye başladı. Kafilerle yola koyulduktan kısa bir süre sonra en vahşi yöntemlerle katledildi. Anadolu'da nüfusu 1,5 milyona ulaşan Ermenilerin pek azı Suriye çöllerine ulaşabildi. Büyük kısmı katledilmekten kurtulmak için Müslüman olmak zorunda kaldı, kadınlar köleleştirildi, Müslümanlarla evlendirildi. Anadolu'nun kadim halkları yok edildi.

Ermenilerin mal ve mülkleri soykırıma katılan güçler, yerel ileri gelenler ve merkezi hükümetin uygun gördüğü kişiler arasında paylaştırıldı. Ermenilerin katledilmesiyle boşalan köylere imparatorluğun her yanından getirilen Müslümanlar yerleştirildi. Yeni gelenler, yerleştirildikleri yerlere yabancıydılar, Anadolu'nun geniş kesimleri çoraklaştı, ıssızlaştı, kıtlık ve açlık baş gösterdi.

Cumhuriyet ve saksıda yetiştirilen burjuvazi

Savaşın sona ermesiyle birlikte İttihat ve Terakki'nin artıklarından oluşan çeşitli gruplar, İmparatorluğun mirası içinde aralarında kanlı bir hesaplaşmaya başladı. Mustafa Kemal'in başını çektiği ekip diğer grupları saf dışı ederek Anadolu'da kontrolü ele geçirdi. Geri çekilmekte olan Yunan ordusunun takip edilmesi bahanesiyle, Batı Anadolu'da hayatta kalmayı başarmış olan yerli Rum halkı köklerinden

sökülüp atıldı. İzmir'de Hıristiyanların yaşadığı mahallelere ateşe verildi. Sadece İzmir'in değil, Anadolu'nun tüm yerleşim yerlerinde Hıristiyanların yaşadığı mahalleler, semtler yakılıp kül edildi, binlerce yıllık bir geçmişe sahip olan muazzam kültürler, geride hiç iz kalamasına yok edildi.

Böylece Sünni/Müslüman/Türk zemin üzerinde ulusal devletini kuran asker-sivil bürokrasi, Anadolu Hıristiyanlarından elde edilen servetlerle kendisine doğrudan bağımlı, sözünden çıkmayacak bir burjuvazinin yaratılması için girişimlere başladı.

Soykırımdan elde edilen servetle ilk "millî" banka olan İş Bankası kuruldu, fabrikalar inşa edildi, tüccarlara büyük krediler verildi, ülkenin en verimli arazileri bürokrasiye bağlılık yemini edenlere peşkeş çekildi. İstanbul ve İzmir limanlarını işletme imtiyazı, kibrit tekeli, şeker ithalatı, petrol-benzin ithalatı tekeli, alkollü içki ve ispirto üretim tekeli ve benzer tekeller, bürokrasi tarafından kendisine bağlı özel sektörü beslemek için oluşturuldu. Devletin bu sonsuz desteği sayesinde hem bürokrat kökenli işadamları, hem de bürokrasiyle yakın ilişkiler içinde olan tüccar ve eşraftan kimseler, servetlerine servet katmaya, bugünün Koçlarını, Sabancılarını, Karamehmetlerini oluşturmaya başladı.

Ermeni soykırımı mücadelesi, aynı zamanda burjuvaziye karşı verilen mücadeledir.

Bugün Türkiye Cumhuriyeti'ni oluşturan irili ufaklı sermaye gruplarının istisnasız tümünün yeşerdiği zemin, başta Ermeni soykırımı olmak üzere, Anadolu Hıristiyanlığının uğratıldığı soykırımın kanlarıyla sulanmış topraklardır. Devletin başı olan cumhurbaşkanı dahi, Ermenilerden çalınmış bir mülkün üzerinde oturmaktadır.

Bu yüzden Ermeni soykırımının tanınması için verilecek mücadeletin işçi sınıfının gündemiyle ilgisiz olduğunu yolundaki iddialar doğru değildir. Tam aksine, Ermeni soykırımı, Rum soykırımı, Pontus soykırımı üzerinden işçi sınıfının damarlarına zerk edilen milliyetçilik zehrinin panzehiri, bu soykırımlara karşı verilecek mücadelede yatar. Burjuvazi ile işçi sınıfı arasındaki çelişkiler, yine bu soykırımların tanınmasıyla derinleşecek, burjuvazinin kanlı geçmişinin açıkça ortaya konulması, egemen sınıfların ağır bir darbe almasını sağlayacaktır.

24 Nisan 2015'e çok az bir sürenin kaldığı bugünlerde, Ermeni soykırımının tanınmasını sağlamak için harcanan çabalara her gün yenilerinin eklenmesi, toplantı üzerine toplantı yapılması, broşür üzerine broşür, kitap üzerine kitap yayınlanması, emek örgütlerinin tümünde bu konunun durup dinlenmeden tartışılmaya açılması büyük önem taşımaktadır. Ermeni soykırımı tanınmadan, Türkiye işçi sınıfının devrime ve sosyalizme yürümesi mümkün değildir!

Atilla Dirim

Kazanana kadar grev

● Grevleri Bakanlar Kurulu kararıyla yasaklanan Şişecam işçileri, 60 günlük sürenin dolmasının ardından yapılan oylamada patronun teklifini reddettiler. Kristal-İş yönetimi ise işçilerin iradesini tanımayarak sözleşmeyi imzaladı. Birçok fabrikada işçiler bu duruma tepki gösteriyor. Sendikacıların "sınıf bilinçsiz, sınıf geri" diyerek sorumluluklarını sınıfın üzerine yıktıklarına dikkat çeken Mersin'deki cam işçileri, "Uyanışa, değişime ihtiyaç var. Evet demek patrona boyun eğmek demektir, biz bunu kabul etmedik" dediler.

● Muğla Yatağan'da termik santralin ve kömür işletmelerinin özelleştirilmesine karşı aylardır mücadele eden santal ve maden işçileri, işletme girişini barikatla kapattı.

● Düzce Cumayeri'nde kurulu Anadolu Rulman fabrikasında TİS sürecinin tıkanması nedeniyle başlayan grev 46. gününde.

● Zonguldak'ın Ereğli ilçesine bağlı Kandilli beldesinde faaliyet gösteren HEMA adlı özel maden ocağında 18 işçi işten çıkarılmıştı. Bunun üzerine yüzlerce madenci üretimi durdurunca, işten çıkarmalar durduruldu.

● Haftalardır direnen BELTAŞ işçileri, toplu iş sözleşmelerinin tıkanması iler birlikte geçtiğimiz hafta greve gittiler.

● Munzur Su Fabrikası'nda 4 günlük grevin ardından sendika ile fabrika yönetimi arasında protokol imzalandı. Sendika tanınırken işçiler mücadeleden kazanımla çıktı.

● Eskişehir Organize Sanayi Bölgesi'nde 177 işçinin çalıştığı ICF Isı Cihazları fabrikasında sendikalaşma çalışması sebebiyle yaşanan işten atmalara karşı başlayan grev dördüncü haftada.

● Bartın Organize Sanayi Bölgesi'nde kurulu TÜSA Denim fabrikasında dört ay önce işten atılan Teksif Sendikası üyesi tekstil işçileri, direnişlerinin 115. gününde eylem yaptı.

mücadelenin içinden

Sendikalar ve iklim değişikliği

Dünya iki krizi birden yaşıyor. İşsizlik ve yoksulluk 2008'de başlayan küresel ekonomik krizden beri sürüyor. Sanayi üretiminde fosil yakıtların kullanılması sonucu ortaya çıkan küresel ısınma, dünyayı tehdit eden bir iklim krizine dönüşüyor.

Birleşmiş Milletler'in İklim Değişikliği Paneli (IPCC), 2013 Ağustos raporunda son 60 yılda dünyanın yüzey sıcaklığının 0,6°C arttığı ve bu artış ile fosil yakıt tüketimi arasında bağlantı olduğu yazıyor.

İklim ve yeni iş alanları

İklim değişikliğine karşı mücadelede en önemli konu sera gazlarının azaltılması. Bunun için fosil yakıt tüketiminin azaltılması gerekiyor:

- ◆ Temiz enerji üretimi (Güneş, rüzgâr, jeotermal gibi)
- ◆ Binaların yenilenip, yalıtım yapılması
- ◆ Enerji verimi yüksek cihazlar üretilmesi
- ◆ Toplu taşımanın yaygınlaştırılması
- ◆ İmalat yöntemlerinin, iklim değişikliğini önleyici biçimde yenilenmesi
- ◆ İşçilerin iklim değişikliği, küresel ısınma ve enerji verimliliği konularında eğitimi

İklim değişikliğine karşı mücadelenin işçilerin yararına, istihdamı artırıcı bir şekilde yapılması için sendikaların iklim değişikliği ile mücadele konusunda bir stratejiye sahip olmaları gerekir. Uluslararası Sendikalar Konfederasyonu (ITUC), Haziran 2010'da iklim değişikliğine karşı "Küresel ekonomi, iklim değişikliğini engelleyen bir eksen üzerine yerleştirilmelidir. Üretim yöntemlerinde çevre dostu ve sürdürülebilir üretime yönelik teknolojik değişimler işçilerin zararına olmamalıdır. İşçilerin ve toplumun durumu bu tür teknolojilerin uygulanmasında, öncekine oranla kötüleşmemelidir" diyerek stratejisini açıkladı.

Türkiye'de iklim mücadelesi ve sendikalar

Türkiye'de ilk defa 2005 sonbaharında iklim değişikliğine karşı yapılan kampanyalara sendikalar da katıldı. Küresel Eylem Grubu'nun "Başka bir enerji mümkün!", "Güneş rüzgâr bize yeter", "350 hemen şimdi", "İş-İklim-Adalet" kampanyalarında Petrol-İş ve Hava-İş aktif olarak yer aldı. Petrol-İş "350 ppm hemen şimdi!" pankartını genel merkez binasına asarak işçilerin çözümünü dile getirdi.

Ancak işçi ve kamu emekçilerini temsil eden sendikal konfederasyonların henüz iklim değişikliğine karşı mücadele konusunda bir stratejileri yok. İklim politikalarında sermayenin tek taraflı olarak belirleyici olması, hem iklimin tehlikeye atılması hem de işçilerin çıkarlarının yok sayılması demektir. İşçi örgütleri acilen iklim değişikliğine karşı mücadele stratejilerini oluşturmalı, gezegenimizin savunulması ile işçilerin haklarının savunulmasını birlikte yürütmelidir.

Faruk Sevim

antikapitalist forum

www.antikapitalistblok.org

10-11 Ekim Tekirdağ
11-12 Ekim Ankara
17-18 Ekim İzmir
19 Ekim Akhisar
23-24-25-26 Ekim İstanbul

Marx diyor ki...

Küresel çevre sorunlarına gerçekçi çözüm

"Kör bir gücün emrindeymişçesine üretimi sürdürmekte, üreticilerin, insan metabolizması ve doğa ilişkisini rasyonel bir biçimde, işbirliğiyle, insan doğasına en uyumlu ve en az enerji harcayan yöntemlerle yönetmelidir."

Kapital, cilt III

20-21 Eylül'de ABD'nin New York kentinde Birleşmiş Milletler İklim Zirvesi toplanacak. Kayıtlı tarihin en sıcak yılında, şimdiki insan türünün karşılaştığı en büyük

çevre sorununu konuşmak için biraraya gelecek olan devlet temsilcilerinin, küresel ısınmayı durduracak kararlar alması beklenmiyor. Onlar "kör bir gücün emrindeymişçesine" üretimi sürdürmekten, petrol, kömür ve doğalgaz tüketmekten yanal; bu güç kapitalist üretimin temeli olan rekabettir. İnsanların ihtiyaçları için değil daha fazla sermaye biriktirmek için birikimin yön verdiği bu düzende, karbon salımının üçte ikisinden

sorumlu 90 küresel şirketin sahibi burjuvaların tercihlerine yön veren 7 milyar insan ile türlerin yaşamı değil karlarını artırmaktır. Kapitalist piyasa ekonomisinin kargaşasında canlıları yokoluşa sürükleyen sistem akıldışı olarak örgütlenmiştir.

Kapitalizmin doğasını ve sınıf egemenliğini kavrayamayan bazı reformist akımlar iklim değişikliği başta olmak üzere küresel çevre sorunlarının çözümünü, bireylerin daha az tüketmesinde görüyor. Fakirlik içindeki milyarca işçiye "daha az tüketin" demek anlamsız olduğu kadar olanların gerçek boyutlarını, sorumlularını ve çözümünü gizlemektir.

İklim değişikliğine neden

olan sera gazları bizim gündelik faaliyetlerimiz ve tüketimizden açığa çıkmıyor. Sermayenin ihtiyaçları için artan enerji üretimi ve tüketimi sonucu dünyanın ısısı artıyor. İşçilerin ve fakirlerin daha da az tüketmesi ile iklim değişikliğine çözüm bulunamaz.

Çözüm akıldışı işleyişin yerine gerçekçi ve sürdürülebilir bir işleyişin konulmasıdır. Üretim araçlarına sahip azınlığın mülksüzleştirilen üreticiler, insan doğasına en uyumlu ve en az enerji harcayan yöntemlerle" bir parçası oldukları doğaya zarar vermeden kendi kendilerini yönetebilir. Çevre sorunlarına çözümlü getirecek olan üretim araçları karşısında mülksüz, bu toplumun devamından

yana hiçbir çıkarı olmayan işçi sınıfıdır. Güneş ve rüzgâr enerjisi gibi yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelmek kapitalist özel mülkiyete sahip olmayan sınıf tarafından gerçekleştirilebilir.

Küresel çevre sorunlarının çözümü kapitalizme son vermekten ve yeni bir toplumsal örgütlenmeye gitmekten geçiyor. Marksistler, tam da bu yüzden 20-21 Eylül'de vurdumduymaz burjuvalara karşı antikapitalist iklim zirveleri düzenliyor, yürüyüşler yapıyor. Dünyada yaşamın devam etmesi için tek gerçekçi yol devrim. İklim ve doğa için verdiğimiz mücadele, yeni ve özgür bir topluma giden yoldur.

Volkan Akyıldırım

Sendikalar göçmenlerle dayanışmaya!

Son günlerde Suriyelilere yönelik ırkçı saldırılar artarak devam etmekte. Ana akım medyanın da yönlendirmesiyle, işsizlik, ücretlerin düşmesi, kiralardan artmasından Suriyeli sığınmacılar sorumlu tutuluyor. Çeşitli sosyal çatışmalarla ilişkilendirilen göçmenler kriminalleştirilerek hedef gösteriliyorlar. Daha da vahimi pek çok yerde fiili saldırılara dönüşen pogromlar onlarca Suriyeli'nin yaralanmasına ve ölümüne yol açmakta. Ne yazık ki, sendikaların artan pogromlar karşısında sesleri oldukça cılız çıkmaktadır. Oysa Suriyeli sığınmacılara yönelik ırkçı saldırılar sendikaların kayıtsız kalamayacağı kadar ciddi bir sorundur.

Suriye'de iç savaşın dördüncü yılına gelmesi ve yakın bir gelecekte de sona ereceğine ilişkin her hangi bir ipucunun bulunmaması sığınmacıların büyük kesiminin kalıcı olacağını göstermektedir. Sığınmacıların kamp- ların dışında kalan büyük bir kesimi Gaziantep, Hatay gibi sınır kentlerin dışında İstanbul, Ankara ve İzmir gibi büyük kentlerde yaşıyorlar. Kentlerde yaşayan sığınmacıların çalışma yaşamında ucuz iş gücü olarak istihdamı büyük bir kesiminin entegre olarak yaşamlarını Türkiye'de sürdüreceğinin

ipuçlarını veriyor.

Çalışma hakkı insan hakkıdır

Suriyeli mültecilere sınırlarını açan Hükümet, barınma, sağlık, eğitim gibi en temel haklarını vermekte imtina etmekte. Mültecilere "Geçici Koruma" statüsü tanıyan hükümet; çalışma haklarını da tanımayarak Suriyelilerin kaçak işçi olarak güvencesiz, açlık sınırında çalışmalarının da yolunu açıyor.

Bugün düşük ücretlerle, en pis işler yaptırılan Suriyeli sığınmacılar kapitalistlere büyük getiri sağlıyorlar. ırkçı saldırılar karşısında sığınmacıların korumaya yönelik hiçbir tedbir almayan hükümet, bu insanların kaçak çalışmasına da göz yumarak, "Yeni Türkiye" den kastının aslında bildiğimiz kapitalizm olduğu gerçeğini bir kez daha göstermektedir.

Mazlum-Der'in hazırladığı raporda İstanbul'a gelenlerden Halepli bir göçmenin sözleri durumu yeterince özetliyor: "Suriye'deyken iki kızım üniversiteye gidiyordu, burada yaklaşık iki aydır tekstil atölyesinde 11-12 saat ayakta çalışıyorlar. Daha önce Suriye'de hiç çalışmadılar, şimdi akşam ayakları şişmiş halde eve geliyorlar. Biri aylık 500 TL alıyor, diğ-

ri 400 TL alıyor, üçüncüsü de yeni başladı. Pazarlık yapma şansımız yok, kaç para verirlerse razı olmak durumundayız." Tekstil başta olmak üzere birçok sektörde benzer koşullarda

çalışan göçmen işçilere ödenen ücretler de Suriye'den gelenlerin sayısının artmasıyla birlikte hızla düşmekte. Örneğin tekstilde geçen yıl 850 TL aylık alabilen Suriyeli işçilere bu yıl en fazla 600 TL

ödemektedirler. Sonuç olarak Suriyeli göçmen işçiler de bütün dünyadaki göçmen işçilere benzer bir şekilde en ağır işlerde, en az ücretle, sağlıksız, güvencesiz, sigortasız çalıştırılıyorlar.

Göçmen düşmanlığı işçileri böler

Göçmenler üzerinden üretilen ırkçı söylemler hedef şaşırtmak, gerçek suçlunun kapitalizm olduğu gerçeğinin üzerini örtmek için egemen sınıfın ürettiği uydurmalardır. Suriyeli göçmen işçiler Türkiyeli işçilerin rakipleri değil, kapitalistler karşısında birlikte mücadele

le edecekleri sınıf kardeşleridir.

Göçmen işçilerin yaşam koşullarının iyileşmesi, Türkiyeli işçilerin de çalışma koşullarının iyileşmesine yol açacaktır.

Bu nedenle sendikalar göçmenlere yönelik ırkçılığa karşı mücadele etmeli-

dir.

Ayrıca işçi sınıfının sendikal ve siyasal bütün örgütleri kapılarını Suriyeli ve diğer halkların göçmen işçilerine açmalıdırlar. Sermayenin işçi sınıfına dayattığı her türlü bölünmeye karşı işçi sınıfı birleştiği oranda güçlenebilir.

sosyalizm sohbetleri

Diktatörlük mü kuruldu yoksa faşizm mi?

Tayyip Erdoğan'ın Cumhurbaşkanı olmasının ardından Türkiye'de diktatörlük rejiminin kuruluşunu 'resmen' ilan edenler oldu. Bu kesime bakılırsa son 12 yıldan beri Türkiye'de rejim birkaç kez değişti. Önce şeriat gelmişti sonra rejimin ılımlı islamcı bir diktatörlük olduğuna karar verildi. Şimdilerde ise faşizm ve islami diktatörlük arasında bir yerde duruyor. Hatta bazen ikisi birden oluveriyor. Ancak gerçeklik bu değil. AKP neoliberal bir burjuva partisi. Bir partiyi

farklı kesimlerin nasıl tanımladığı önemli bir şey değilmiş gibi görünebilir. Ancak AKP'nin ne olduğunu iyi analiz etmek ona karşı doğru ve güçlü bir muhalefeti örmenin önkoşulu.

23 Ağustos'u İslamî karakterli faşizan bir rejimin kurulması için milat olarak tanımlayanlar var. Bu tezin gittiği yer AKP'nin 'ne pahasına olursa olsun' devrilmesi gerektiği. Benzer argümanlar toplumu korku senaryolarıyla pasifleştirerek askeri yöntemlerle demokrasiye balans

ayarı vermeyi arzulayan darbe planlayıcıları tarafından da sıkça kullanılmıştı. Ancak AKP'yi devirecek olan gücü 'korku' harekete geçirmeyecek. Üstelik 'AKP faşizmi' karşısında kenetlenmemizi salık verenlerin Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde bize gösterdiği adres faşist katil Muhsin Yazıcıoğlu'na övgüler düzen İhsanoğlu'ydu.

Defalarca parlamenter rejimi ortadan kaldıran darbeleri ve asker sivil bürokrasinin müdahalesini savunan, CHP merkezli 'AKP 12 Eylül'ün devamcısı' tezinin marksizmin faşizm ve burjuva demokrasisi perspektifiyle alakası yoktur. AKP polis şiddeti, işçi hakkı, eylem, basın, kadın özgürlüğü ve daha birçok konuda baskıcı politika-

lar uyguladı ve uygulamaya devam edecek. Ancak her baskı biçimini diktatörlük-faşizm olarak tanımlamak 'kolu kesilmiş bir adamı kafası kesilmiş bir adamla bir tutmaktır.' Faşizm ve diktatörlük, parlamenter polis şiddetinden farklıdır. Diktatörlük ve burjuva demokrasisi arasındaki farkı bilinçli olarak silikleştirmek, en kötü burjuva demokrasisinin diktatörlükten daha iyi olduğunu görmezlikten gelmek aynı zamanda kitlelere yalan söylemektir. Faşizm kriz dönemlerinde burjuvazinin son kartını oynadığı, parlamenter rejimin ortadan kaldırıldığı olağanüstü bir koşuldur. Türkiye'de faşizm bulmak isteyenler yerel seçimlerde yakılan HDP bürolarına baka-

bilir. Milyonlarca insan gidip oy verdikten sonra, kendi özgürlükçü adayımız değil de Erdoğan gibi beğenmediğimiz bir isim seçimi kazanınca diktatörlük olmuyor. Diktatör görmek isteyen de Suriye'de Esad rejimine bakabilir.

AKP'nin sermaye sınıfının temsilcisi olması ve bu sınıfın çıkarlarını kollayan politikalar üretiyor olması karşısında durmak için yeterince meşru bir gerçekliktir. Kitlesele desteğe sahip muhafazakar bir sermaye partisi olan AKP, tam da tabanındaki yoksulların mücadelesiyle devrilebilir. Ancak karanlıkta el ele tutuşma çağrısı yapan bir zihniyetin yoksulları AKP liderliğine karşı harekete geçirmek için hiçbir şansı yok.

Meltem Oral